

патриотична гордост, за вяра в светлото бъдеще на нашия народ, който е вече „съзнал себе си“ и иска своята свобода, проникнат от напредничавите идеи на новото време. Нямаме основание да обвиняваме гюргевския дописник на „Народност“ и в национализъм, защото той неведнъж изтъква, че българите винаги са се жертвали и се жертват за своите братя-славяни, че техните чувства към тях са като „чувства на два от една майка родени брата, като на два искрени приятеля, които дават „живота си един за друг“¹² и че егоизъмът и себичността спрямо другите славянски народи са въобще неприсъщи на българския характер. Същевременно Т. Запрянов винаги напомня, че „югославянството само тогава ще бъде здраво и трайно, когато вси по-главни славянски племена си завардят своята собствена самостоятелност - и язик и помежду си бъдат свързани с един тесен, за вси изгоден съюз“¹³. В дописката си от 16 дек. 1867 г. Тодор Запрянов приветства съществуването на двата български емигрантски вестника „Народност“ и „Дунавска зора“¹⁴. Той сочи родолюбивите им цели, но отправя и една забележка към редакцията на „Народност“, отнасяща се до това, че в една от точките на публикувания мемоар, в който се предлага създаването на автономна българска държава под върховното управление на султана, се казва, че общият законник ще бъде само на турски и на френски език. Дописникът призовава вестника да поправи тази грешка, която наскърбява „сърцето на българския народ“. Дали българите нямат свой язык и са длъжни да се заемат с чужд? Или техният е неспособен да изрази правото?“ - пита Запрянов и макар по същество да приема идеите на Мемоара, той категорично възразява против пренебрегването на родния ни език. Разбира се, много скоро става ясно, че с подобни мемоари и с миролюбиви средства няма да бъдат извоювани правата и свободата на българите, но за момента този акт на Тайния български централен комитет все пак е криел известни надежди, които се оказват съвсем илюзорни.

В същия брой на „Народност“, където е поместена дописката, има и друга статия на Т. Запрянов, в която той разобличава предателската роля на фанариотското духовенство и на гърците въобще спрямо българските интереси, както и на антибългарските домогвания на сърбите, като отново ги противопоставя на жертвоготовността и безкористието на българския народ.

Една голяма статия в бр.19 на „Народност“ Т. Запрянов посвещава на взаимоотношенията между бедните и богатите българи в Румъния, на техния дълг към отечеството, който според него се състои в това, че едните дават физическата сила, с която би се сдобила свободата, а другите - материалната. Той счита, че както човечеството, така и всеки народ се дели на бедни и богати, но те трябва